

paragraf

SORU BANKASI

HAREKETE
GEÇİRİR!

TYT

AYT

Kitaplarımızın Video Çözümlerine

TANIM YAYINLARI

uygulamasından erişebilirsiniz.

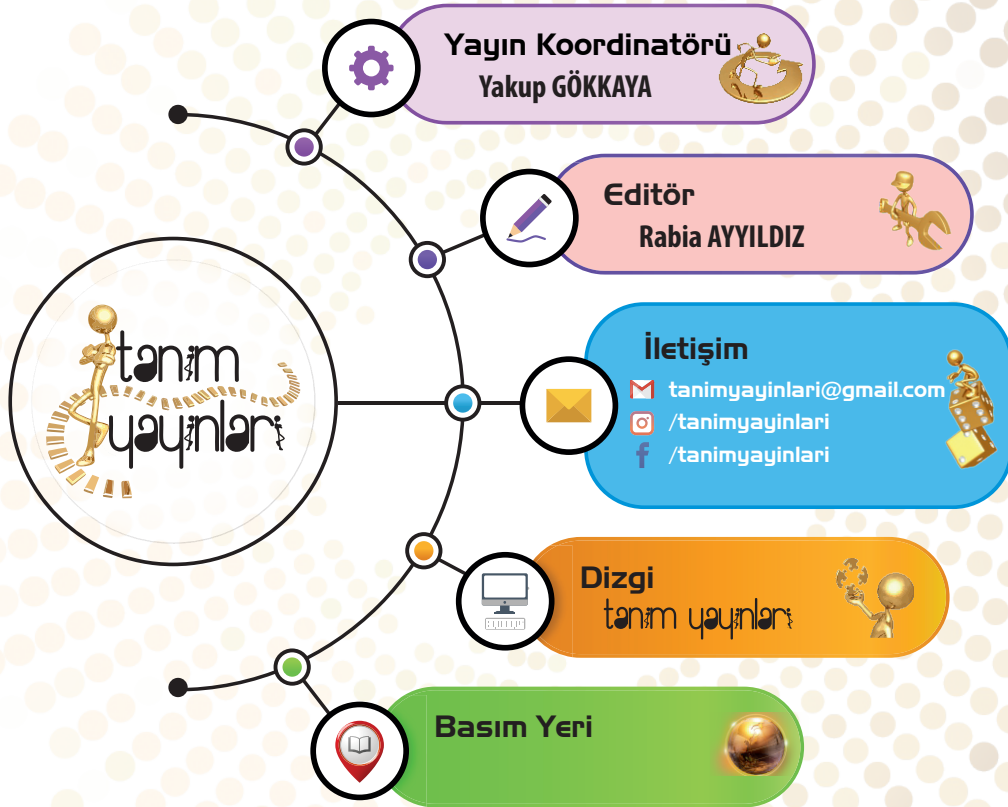
DİJİTALİM
EĞİTİM PLATFORMUMUZ
SİZLERLE

Copyright ©

Bu kitabın her hakkı yayınevine aittir.

ISBN: 978-605-73289-1-5

Ostim Mah. Enerji Cad. 1207. Sokak No: 3/C-D Ostim ANKARA
Tel: 0312 386 00 26 - 0850 302 20 90

ÖN SÖZ

Sevgili Öğrenciler,

Hayatınızın bundan sonraki bölümünü doğrudan etkileyecek bir zaman diliminde yani sınava hazırlık aşamasındasınız. Çok sayıda adayın yarıştığı bir sistemde sıralamanızı daha üstlere taşımanın daha fazla sayıda doğru soru cevaplamak ve daha az yanlış yapmakla mümkün olduğunu biliyorsunuz. Bu noktada, özellikle TYT sınavlarında gerek soru sayısının çokluğu ve puan ağırlığı gerekse birçok sorusunun okuduğunu anlama ve yorumlama becerisine dayalı olduğu gerçeğinden hareketle Türkçe dersinin önemini hatırlatmak isteriz.

Bu kitap, Türkçe sorularının önemli bir bölümünü oluşturan paragraf sorularının çözümünde sizlere yardımcı olabilmek adına hazırlandı. Her bölümde, o bölüme ait soru tiplerinden yeterli sayıda örneğe yer verilerek soru çözme becerinizin ve hızınızın artması amaçlandı. Kitap hazırlanırken çok geniş bir konu ve tür yelpazesinde seçilen çeşitli metinlerin yanı sıra özgün metinlere de yer verildi. Müzik, yemek kültürü, spor, teknoloji, gelenek-görenekler, ekonomi, felsefe, coğrafya, tarih, mimarî, psikoloji, sinema vb. gibi çok farklı alanlara ait metinler; makale, deneme, gezi yazısı, eleştiri yazısı, haber metinleri, dergi yazıları, anılar, günlükler ve çeşitli sanatsal metinler gibi farklı türlerden metinler taranarak soru haline getirildi.

Sınava girecek öğrencilere faydalı olması temennisiyle.

TANIM YAYINLARI

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM – PARAGRAFTA ANLATIM TEKNİKLERİ ve DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

Test - 1	6
Test - 2	8
Test - 3	10
Test - 4	12
Test - 5	14
Test - 6	16
Test - 7	18
Test - 8	20
Test - 9	22
Test - 10	24
Test - 11	26
Test - 12	28
Test - 13	30
Test - 14	32
Test - 15	34

2. ÜNİTE – PARAGRAFTA YAPI

Test - 1	37
Test - 2	39
Test - 3	41
Test - 4	43
Test - 5	45
Test - 6	47
Test - 7	49
Test - 8	51
Test - 9	53
Test - 10	55
Test - 11	57
Test - 12	59
Test - 13	61
Test - 14	63
Test - 15	65
Test - 16	67
Test - 17	69
Test - 18	71

3. ÜNİTE – PARAGRAFTA YARDIMCI DÜŞÜNCE

Test - 1	74
Test - 2	76
Test - 3	78
Test - 4	80
Test - 5	82
Test - 6	84
Test - 7	86
Test - 8	88
Test - 9	90
Test - 10	92
Test - 11	94
Test - 12	96
Test - 13	98
Test - 14	100

Test - 15	102
Test - 16	104
Test - 17	106
Test - 18	108
Test - 19	110
Test - 20	112
Test - 21	114
Test - 22	116
Test - 23	118
Test - 24	120
Test - 25	122
Test - 26	124
Test - 27	126
Test - 28	128

4. ÜNİTE – PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE ve KONU

Test - 1	131
Test - 2	133
Test - 3	135
Test - 4	137
Test - 5	139
Test - 6	141
Test - 7	143
Test - 8	145
Test - 9	147
Test - 10	149
Test - 11	151
Test - 12	153
Test - 13	155
Test - 14	157
Test - 15	159
Test - 16	161
Test - 17	163
Test - 18	165
Test - 19	167
Test - 20	169
Test - 21	171
Test - 22	173
Test - 23	175
Test - 24	177
Test - 25	179
Test - 26	181
Test - 27	183
Test - 28	185
Test - 29	187

5. ÜNİTE – YENİ NESİL SORULAR

Test - 1	190
Test - 2	201

CEVAP ANAHTARI	218
----------------	-----

1. BÖLÜM

PARAGRAFTA ANLATIM TEKNİKLERİ ve DÜŞÜNCEYİ GELİŞTİRME YOLLARI

DİKKAT!

Bu soru tipi için sizden beklenen, “**verilen bir parçanın niçin, ne şekilde; hangi anlatım biçimlerinden ve düşünceyi geliştirme yollarından yararlanılarak oluşturulduğunu bulmanız**”dır. Bunu yaparken bir kelimedenden, kelime grubundan ya da cümleden hareketle eleyebileceğiniz ya da işaretleyebileceğiniz seçenekler olacağı gibi parçanın tamamından yola çıkarak cevaba ulaşabileceğiniz sorular da olacaktır. Bazı sorularda birden fazla anlatım tekniğinin bulunabileceği; karma soru tipinde anlatım tekniğinin, anlatıcının, düşünceyi geliştirme yollarının bir arada sorulabileceği soruların olduğu unutulmamalıdır.

“**Bu parçanın yazılma amacı nedir?**” sorusuna verilecek cevap, anlatım tekniğini bulmak adına işinizi kolaylaştıracaktır. Olay unsurunun, hareketin ön planda olduğu **öyküleyici metinler** ile bilgi vermenin esas olduğu **açıklayıcı metinler** aynı amaç ve üslup ile kaleme alınan metinler değildir. Kanıları değiştirmek için yazılan metinlerde görülen **tartışmacı anlatımın** kanıtlara, bir tezi çürütmeye yönelik dili ve üslubu; **betimleyici anlatımın** sıfatlara, çeşitli duyulara seslenen ayrıntılara yer veren dili ile aynı olmayacaktır.

Nelerle Karşılaşacaksınız?

- » Anlatım biçimleri ile
“**açıklama, öyküleme, betimleme, tartışma**”
- » Düşünceyi geliştirme yolları ile
“**karşılaştırma, tanımlama, örneklendirme, tanık gösterme, sayısal verilerden yararlanma, benzetme**”
- » Anlatımın özellikleri ile
“**özgünlük, sürükleyicilik, özlülük, açıklık, kalıcılık, duruluk, evrensellik, ulusallık ...**”
- » Anlatıcının özellikleri ile
“**kahraman anlatıcı, gözlemci bakış açısı, hakim bakış açısı**”

1. Sinema, diğer sanat dallarına göre yeni bir sanat dalıdır. Resim, edebiyat, müzik, tiyatro gibi sanat dallarından fazlasıyla yararlanır. “Yedinci Sanat” olan sinema, en çok edebiyatla etkileşim içindedir. Sinema tarihi, sinemaya uyarlanmış sayısız edebiyat eserleriyle doludur. Gezi yazısı, şiir, roman, hikâye, eleştiri, röportaj gibi edebiyatın birçok türü sinemaya kaynak olmuştur. Sinema böylece içerik açısından edebiyattan yararlanma yoluna gitmiştir.

Bu parçanın anlatım biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Açıklama   B) Tartışma   C) Öyküleme
D) Betimleme   E) Karşılaştırma

2. Yörükler kırıklık, üşüme, sırt ağrıları, şiddetli öksürük, titreme, ateş gibi rahatsızlığı bulunanları iyileştirmek ve özellikle darp edilenlerdeki yara bereler için yaygın olarak “deriye katma” yöntemini uygulurlar. Bu işlem için bir koyun veya keçi kesilip derisi tulum çıkarılır. Sıcaklığını muhafaza eden deri içerisine çeşitli baharat türlerinin harmanlanması ile elde edilen karışım serpilir ve deri öylece vücuda giydirilir. Hastanın üzerine keçe, yorgan ve battaniye ne varsa örtülüp iyice terlemesi sağlanır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili bilgilerden hangisi yanlıştır?

- A) Bir yöntemle ilgili bilgilendirme yapılmıştır.
B) Amaç sonuç cümlesine yer verilmiştir.
C) Sayıp dökmeye yer verilmiştir.
D) Öznel ifadelerden faydalanılmıştır.
E) Anlatımda olayların oluş sırası gözetilmiştir.

3. Uzaktan, güneyden bir horoz sesi geldi. Horoz, uzun uzun, arkasını kesmeden ötüyordu. Sonra, bir dereye düştüler. Ayaklarının altından taş yuvarlanıyordu. Buradaki çakırdikenini daha betledi. Dereyi çıkınca karşılına karanlığa yapıştırılmış daha koyu bir karanlık gibi ulu çınarın karartısı çıktı. Çınara doğru yürüdüler. Çınarın arkasını dönünce top gibi bir su gürültüsü patladı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ön plandadır?

- A) Öyküleme   B) Betimleme   C) Açıklama
D) Tartışma   E) Örneklendirme

4. İlk insanlar gözle görülen yaralanma ve sakatlanmaların nasıl oluştuğunu yani gerçek nedenini anlayabiliyordu. Fakat açıklayamadığı durumları doğaüstü güçlere bağlamaktaydılar. Bu durum günümüze kadar gelişerek ve değişerek gelmiştir. Bu değişimle birlikte insanlar halk hekimliğine geleneksel-alternatif tıp gibi bir adlandırmayla olumlu bakabildikleri gibi kocakarı uygulamaları gibi olumsuz yaklaşımlara da sahip olabilmektedir. Elbette ki halk hekimliği uygulama ve inançları çağdaş-bilimsel tıptan farklılıklar gösterir. Çağdaş tıp ile halk hekimliğinin arasındaki en önemli fark, hastalıkların çıkış sebepleri ve sağaltılması üzerindedir. Çağdaş tıp anlayışında hastalıkların sebeplerinin gözlemlenebilir, somut kaynaklara bağlanması genel geçer bir kural iken halk hekimliğinde sorunların nedenleri ve çözümlerinde doğaüstüne yaslanma eğilimi yüksektir.

Bu parçanın anlatımında hangileri ağır basmaktadır?

- A) Öznellik – Açıklama
B) Tartışma – Öyküleme
C) Açıklama – Karşılaştırma
D) Karşılaştırma – Tartışma
E) Betimleme – Açıklama

5. (I) Bu kitap, ilkokula on dört yaşında başlayan bir edebiyat adamının çocukluk ve ilk gençlik yıllarına ilişkin anılarından oluşuyor. (II) Diyarbakır'da başlayan, yoksulluk içinde geçen bir çocukluk; çocuk yaşta başlayan yıpratıcı, acımasız çalışma hayatı... (III) Anıya değil de romana benzeyen bu kitapta yazar, hayatla olan mücadelesini hiçbir abartıya kaçmadan, duygusallığa yer vermeden anlatıyor. (IV) Yaşadıklarını anlatırken o günlerin Türkiye'sinden ilginç ve renkli kesitler sunuyor. (V) Ustalıkla kullandığı Türkçesiyle, akıcı bir anlatımla kaleme aldığı anıları ilgiyle okunuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerden hangisi söz edilen kitap ile ilgili bir değerlendirme içermemektedir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Günlerden bir gün o Keloğlan bu sokak benim, şu sokak senin dolaşırken iki taş arasında bir on para bulur ama ne alsam, ne alsam diye düşünüp durur: "Üzüm alsam çöpü çıkar! Erik alsam çekirdeği çıkar! Et alsam, hani ocak? Ot alsam, hani bıçak? İyisi mi, kaygısız başım, ağrısız dişim; leblebi alırım da kütür kütür yerim; artanını da götürür anama veririm!" der, alır leblebiyi, düşer yola. Yine şura senin, bura benim derken varır bir kuyu başına. "Acep ne kuyudur bu kuyu, içilir mi ki suyu?" diye eğilir bakar; amma derinmiş kuyu, görünmez suyu; daha eğileyim derken yarım leblebisi suya düşmesin mi? Keloğlanın akli başından gider.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Deyim kullanılmıştır.
B) Doğrudan anlatıma yer verilmiştir.
C) Sessel yinelemelerden ve ikilemelerden faydalanılmıştır.
D) Sorular ve kelime tekrarları ile anlatıma akıcılık kazandırılmıştır.
E) Kişisel yaşamı konu alan metinlere ait özellikler göstermektedir.

7. Türkçenin kurallarına uygun olarak dikkatle türetilen güzel, yeni terimlere Türkçe yerine Öztürkçe diyerek bir ayırım yapmak, hele hele bu terimlere uydurmaca demek büyük bir hatadır. Kaldı ki diğer Türk toplulukları ile dil birliğimizi bozuyor diye Türkçe terimlere karşı çıkanlar, herhalde çoğu kez yanılmışlardır. Çünkü o yeni terimlerin birçoğuna ya da benzerine Kazak, Özbek gibi Türk şivelerinde rastladım.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklayıcı anlatım
B) Tartışmacı anlatım
C) Betimleyici anlatım
D) Öyküleyici anlatım
E) Karşılaştırma

8. Ardiç ağacından yaptığı kemeçesiyle bir Giresun türküsü çalıyor Ali Usta. Dinlendiğim bu dokunaklı ezgileri de yanıma alıp yola koyuluyorum yeniden. Sırrı 150 yıllık mayasında saklı Giresun'a özgü sulu somun ekmeğinden alıp Tirebolu Doğal Dükkânda alıyorum soluğu dönüşte. Taş fırında pişen somunla kiraz tuzlusu kavurması birbirine çok yakışıyor. Yöre insanın pratikliği, doğanın lütfu, zamanın birikimi Giresun mutfağında iç içe. Hamsi çitiratma, karalahana diblesi, Piraziz köftesi, ısırgan yağlaşı, kiraz tuzlusu kavurması gibi lezzetler Giresun'un asırlardır yaşattığı geleneğin ve muhteşem doğasının birer yansıması.

- I. Öyküleyici anlatım
II. Çıkarımda bulunma
III. Benzetmeden faydalanma
IV. Sayıp dökmeye yer verme

Bu parçanın anlatımında numaralandırılmış ifadelerden hangileri vardır?

- A) Yalnız I   B) I ve II   C) I, II, III
D) I, II, IV   E) I, II, III, IV

1. Bir gün, bir öğle üstü idi. Kahvenin çardağı altında oturuyorduk. Bizim Mehmet Ali, Bekir Çavuş, Salih Ağa ve Muhtar hep orada idiler. Bahis, harp üzerine ve onun akıbetlerine dairdi. Onlara İstanbul'un, dört devletin askerî işgali altında olduğunu, İzmir'den tâ Bursa'ya kadar Yunanlılar tarafından istila edildiğini, Adana'dan henüz Fransızların el çekmediğini, Urfa'da, Antep'te kanlı olaylar cereyan etmekte olduğunu haber veriyor ve her birinin yüzüne ayrı bir dikkatle bakıyordum. Hiçbirinde ne hayret ne dehşet ne de alelâde bir alâka izine tesadüf etmedim. Ateşin içinden henüz çıkmış olan Mehmet Ali bile artık bunları geçmiş zamana ait bir masal gibi dinliyordu.

Bu parçanın anlatımında aşağıdaki anlatım biçimlerinden hangisine başvurulmuştur?

- A) Açıklama   B) Öyküleme   C) Betimleme
D) Tartışma   E) Örneklendirme

2. Solundaki pencerenin camını indirdi ve kolunu kapıya yaslayarak dışarı baktı. Talim alanı, ağaçsız bir tepenin altında, beceriksizce tesviye edilmiş bir yolla çevrelenmiş toprak bir arsaydı. Tembel bir ilkbahar güneşi toprağı ve insanı ısıtıyordu. Zemin kuru ve tozsuzdu. Toprak yolun üstünde, araçların ezmediğı ve iyi düzeltilmemiş yerlerde papatyalar büyümüşü. Selim'le, kır gezintilerimizde topladığımız papatyalar... "Başlasana artık! Vakit geçiyor." diye seslendi karısı arkadan bir yerden. Bir koşuda, yanındaki yarışmacıların sinirini bozmak için, çıkış yerine hesaplı bir telaşsızlıkla yaklaşan, çevresini bilinçli bir anlamazlıkla süzen bir atlet gibi hareket etti. Elini yavaşça aşağıya indirdi, kontağı açtı. Henüz alışkın olmayan ayaklarıyla gaz ve debriyaj pedallarını ayarlamaya çalışarak yavaş yavaş arabayı yürütmeye başladı.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Öyküleyici anlatıma
B) Doğrudan anlatıma
C) Tanık göstermeye
D) Devrik cümleye
E) Betimlemeye

3. Nasrettin Hoca, komşusundan ödünç bir kazan alır. Kazanı geri verirken de içine küçük bir tencere yerleştirir. Adam bakar ki kazan eski kazandan farklı. Hocaya, kazana ne olduğunu sorunca,

—Kazanın doğurdu, der Hoca.

Haliyle komşu bu işe çok sevinir. Aradan bir müddet geçtikten sonra Nasrettin Hoca adamın kazanını ödünç olarak bir daha ister. Adam sevine sevine verir kazanı. Uzun zaman geçer ancak Hoca bu sefer kazanı sahibine geri vermez. Adam, Hoca'nın evine varıp sorar:

—Yahu bizim kazan ne oldu?

—Haa! Sizin kazan mı? Sizlere ömür!

—Aman, Hocam! Kazan bu, nasıl ölür?

—A komşum! Doğurduğuna inandın da öldüğüne neden inanmıyorsun!

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
B) Mizahi anlatım ön plandadır.
C) Atasözüne yer verilmiştir.
D) Değişik yapıda cümleler kullanılmıştır.
E) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.

4. Arnavut kaldırımı, desenden bağımsız ve belli büyüklükteki taşlarla kaplanmış yola verilen isimdir. Yollarda irili ufaklı taşlarla veya yuvarlak yassı dere ve sel taşları ile gelişigüzel yapılmış kaldırımdır. Adını da İstanbul'daki ilk yol işçilerinin Arnavut olmasından almış olmalıdır. Yağmur sularının taşların arasından akmasına izin verdiği için yoğun yağış alan bölgelerde kullanımı yaygındır. Ayrıca altyapı kazılarının yoğun olduğu dönemlerde, sökülmesi ve tekrar döşenmesi kolay olduğu için de tercih edilirdi. Asfalt olmadığı zamanlarda, önemli ticaret yolları buna benzer teknikler kullanılarak döşenmiştir. Arnavut kaldırımı rutubeti alır, sele karşı dayanıklıdır, ağaç köklerinin su almasına olanak tanır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Neden sonuç cümlesine yer verilmiştir.
B) Açıklayıcı anlatımdan faydalanılmıştır.
C) Tanımlama cümlesi vardır.
D) Olasılık bildiren yargıya yer verilmiştir.
E) Olumsuz eleştiriye yer verilmiştir.

6. Çam fıstığı, fıstık çamının kozalaklarından çıkarılan sert kabukların kırılması sonucu elde edilen ve besin değeri oldukça yüksek bir besin maddesidir. Genel olarak Akdeniz ikliminin yaşandığı yerlerde yetişir. Ülkemizin koşulları, çam fıstığının yetişmesine için uygundur. Yemeklerde, özellikle dolmalarda vazgeçilmez ürünlerden biridir. İçeriği protein ve yağ açısından zengin, E, K, B1, B3 ve B2 vitaminleri, çinko, bakır, molibden, potasyum gibi mineralleri barındırır. Bu nedenle oldukça besleyicidir. Çam fıstığı fıstık çamının kozalaklarından elde edilen besin değeri çok yüksek olan bir kuruyemiş türüdür. Çam fıstıkları, enerjiyi artırır, iştahı azaltır, şeker hastalığını kontrol altına alır, kalp ve damar sağlığını korur, psikolojik sağlığı destekler, kemikleri güçlendirir ve bağışıklık sistemini güçlendirir. Bunların yanı sıra, görüş yeteneğini geliştirir, kilo vermeye yardımcı olur, cildi güzelleştirir ve saç derisi sorunlarını yok eder. Bu fıstık dolmalık fıstık olarak da bilinir.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Tanımlamaya yer verilmiştir
B) Sayıp dökmeye yer verilmiştir
C) Açıklayıcı anlatımdan faydalanılmıştır
D) Benzetmeden faydalanılmıştır
E) Nesnel anlatımdan faydalanılmıştır

5. Bundan 56 sene öncesi... Takvimler 1960 Aralık ayının 14'ünü gösterirken İstanbullular birkaç saat sonra olacaklardan habersiz uykuya yatmıştı. Boğaziçi sakinleri saat 02.30 sularında müthiş bir patlamayla uyandı. Kış gecesinde zifiri karanlığı birdenbire aydınlandı, kızılca kıyamet kopmuştu. Deniz adeta tutuşmuştu! Patlamayla birlikte Kanlıca açıklarında beliren alev topları göğe yükseliyor; sarsıntıyla uyanan her iki yaka sakinleri karşı tarafı gündüz gibi görüyordu. Sabahı beklemeye gerek kalmadan ortalık çoktan ışıdı bile. Hadise kısa zamanda anlaşıldı: Yunan bayraklı gemi World Harmony ile Yugoslav bandıralı petrol tankeri Peter Zoranic çarpışmıştı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bilgilendirme amacıyla kaleme alınmıştır.
B) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Kurmaca metin özellikleri taşımaktadır.
D) Eksiltili cümleye yer verilmiştir.
E) Açıklayıcı anlatımdan yararlanılmıştır.

1. Kadınlar arasında yüksek topuklu ayakkabılar bu günlerde hayli revaçta, uzun sivri topuklar üzerindeki kadınlar tarafından asfalt, tahta zemin delen ve çekiçle darbe sesi çıkaran bir moda kadınların çalışma hayatlarına da girmiş durumda. Öyle ki bazen yüksek ökçeleriyle ayakta duran bir kadın karşısında ağaç dibinde cüce gibi kalıyorum, yüzünü görmek için başımı kaldırarak konuşmayı sürdürmek ensemde benim yaşımdaya ağrı yapıyor, bir de tabii ya düşerse, devrilirse tepeme neresinden tutacağım yoksa altında mı kalacağım hissi cabası. İşin ilginç yanı ise yüksek ökçeli pabuçların aslında kadınlar için icat edilmemiş olması! Erkekler tarafından erkekler için icat edilmiş yüksek ökçeler.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Mizahi anlatım ve açıklama
B) Tanımlama ve açıklama
C) Betimleme ve mizahi anlatım
D) Kanıtlayıcı anlatım ve betimleme
E) Açıklama ve düşsel anlatım

2. Son veriler; Türkiye’de kırsal alanların bazı kesimleri dışında, hemen her evde televizyon bulunduğunu, hatta kent merkezlerinde hane başına düşen televizyon sayısının giderek arttığını ortaya koymaktadır. Araştırmalar, gün boyu bir evde televizyonun en az yedi saat açık kaldığını ve insanların boş zamanlarının neredeyse yarısını televizyon seyrederek geçirdiğini göstermektedir. Hayatımızın vazgeçilmez hâline gelen televizyon, özellikle çocukların toplumun genel görünümü hakkında bilgilere sahip olmalarını sağlamak ve örnek alacakları rol modeller sunmaktadır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili;

- I. Karşılaştırmadan faydalanılmıştır
II. Öznel ifadeler ağırlıklı olarak kullanılmıştır.
III. Bilgilendirme amacı ile yazılmıştır.
IV. Çıkarımda bulunulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşamaz?

- A) I - II   B) Yalnız II   C) II - III - IV
D) III - IV   E) Yalnız IV

3. Cep telefonları, fotoğraf makineleri, işitme cihazları, oyuncaklar gibi pek çok eşyayı çalıştırmak üzere kullanılan pilleri, ömrü bittiğinde çöpe atarken bir kez daha düşünmek gerekir. Piller; lityum, gümüş, nikel ve cıva gibi zehirli metaller içerir, bu nedenle de rastgele çöpe atılmamalıdır. Rastgele atılmaları durumunda, içerdikleri zehirli maddeler toprak, yer altı suları, ırmaklar, bitkiler, balıklar ve insanlar için tehlike yaratır. ABD’de her yıl 3 milyarın üstünde pilin çöpe atıldığı tahmin ediliyor. Bu tehlike, geri dönüş olanağı bulunmayan hasarlara bile yol açabilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Karşılaştırmaya
B) Öneri cümlesine
C) Olasılık ifadesine
D) Neden - sonuç yargısına
E) Yargıyı şarta bağlamaya

4. Günümüz İslam mimarisi belli bir estetik anlayıştan çok, maddi bir zenginliği dışa vuruyorsa bir şeyler ters gidiyor demektir. Eskinin el emeği göz nuru sanat eserleri, yerini fabrika üretimi süslemelere bırakmış. Beton bloklarla oluşturulan devasa camilerin içi; düz mermerler, basmakalıp çiniler, özgün olmayan hat eserleriyle donatılmış. Kaybettiğimiz şey aslında belli: Estetik düşünme becerisini yitirdiğimiz için asalet ve zarafeti yapılarımıza yansıtmıyor, bunun yerine sıradan ve abartılı süslemelerle durumunu kurtarmaya çalışıyoruz. Hâlbuki ekonomik zenginlik her zaman estetik zenginlik anlamına gelmiyor.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Çıkarımda bulunmuştur.
B) Kişisel düşünceler dile getirilmiştir.
C) Neden sonuç ilişkisine sahip cümleye yer verilmiştir.
D) Değişimin olumsuz sonuçları örneklendirilmiştir.
E) Kanıtlar yoluyla okuyucunun düşünceleri değiştirilmek istenmiştir.

5. Satış memuru kız, esans şişesini doldururken Neriman bir şey hatırladı: Küçükken babası onu Ramazan'da Beyazıt sergisine götürürdü. Orada, çadır gibi bir şeyin altında, Arap kılıklı bir adam, irili ufaklı birçok yağlı, kirli şişeler arasında, ayakta durur, kokular satardı. Bu çadıra uzaktan yaklaşırken bile sert bir nane, bahar, hacıyağı kokusu Neriman'ın midesini bulandıracak derecede burnuna dolardı ve oradan çabuk geçmek isterdi. Son günlerde sık sık yaptığı mukayeseyi tekrarlardı ve bu iki koku arasındaki farkı düşündü.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Kronolojik zamanda geriye dönüş yapılmıştır.
B) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
C) Kahraman bakış açısı ile yazılmıştır.
D) Farklı duylulara ait ayrıntılara yer verilmiştir.
E) Neden - sonuç cümlesine yer verilmiştir.

7. (I) Çocuklara dengeli sınırlar koymak işbirliğini yürekendirir onların sorumluluk alma isteğini artırır. (II) Çocuklar özgürlüğünü kazanmaya ve sorumluluk almaya hazır hale geldikçe bu sınırlar uyarlanıp tekrar genişletilebilir. (III) Çocuklar sağlıklı denemelere ihtiyaç duyacak kadar geniş ancak güven sağlayacak ve sorumluluk kazandıracak kadar kısıtlayıcı sınırlara gerek duyarlar. (IV) Çok kısıtlayıcı sınırlar isyanı, çok gevşek sınırlar aşırı denemeyi, tutarsız sınırlar ise hem deneme hem de isyanı körükler. (V) Bu yüzden koyacağımız sınırlar çocuğa, zamana ve şartlara göre belirlenmelidir. (IV) Hassas bir denge gözetilmelidir.

Bu cümlelerden hangisi kendinden sonraki cümlenin nedeni durumundadır?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

6. Okuduğum romanı kaç günde bitireceğimi kestiremezdim elbette. "Mümkün olan en kısa sürede" derken bu kadar kısa süreceğini tahmin edemezdim. Coşkun bir derenin denize kadar sürüklediği yaprak gibi bol maceralı, hızlı geçişlerle her an her şeye gebe, soluk soluğa bir roman olmuş.

Okuduğu romanla ilgili olarak yukarıdaki değerlendirmeyi yapan biri, romanın hangi özelliğini ön plana çıkarmaktadır?

- A) Doğallık   B) Özgünlük   C) Duruluk
D) Akıcılık   E) Sürükleyicilik

8. Mekanizmalar bir saatin kalbi olarak tanımlanabilir. Bir kol saati satın alırken genellikle dış tasarımına bakılsa da saat kültürü olan ve ayrıntılara önem veren bir saat kullanıcısı mekanizma kalitesine ayrıca dikkat eder. Saat mekanizması, diğer unsurlar da dikkate alındığında vasat saat ile kaliteli saati birbirinden ayıran en önemli bileşendir. Üç çeşit saat mekanizması vardır. Bunlar quartz mekanizma, mekanik mekanizma ve otomatik mekanizmadır.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Benzetmeye yer verilmiştir.
B) Bir genelleme dile getirilmiştir.
C) Sayıp dökmeden faydalanılmıştır.
D) Karşılaştırmaya yer verilmiştir.
E) Betimleyici anlatım ağırlıktadır.

1. Kara bulut kötülüğe işaretler. Toprakta çıkan atlar yok-sul, biçare, kimsesiz kalmış başıboş, ne yapacağını bil-mez köylüye işaretler. Köylünün başına gelecek büyük bir belaya işaretler. Gelen kara bulut Adil Efendi'ye işaretler. Gelip köyü harap edeceğine işaretler. Bulutun ortasındaki ışık Adil Efendi'nin yüreğinin iyiliğine, bir de muhtarınızın onun yüreğine iyilik sokacağına işaretler. Üstünden akan su, bizi örten kara geceye, bu köylü böyle giderse, Taş-baş'ın, Uzunca Ali'nin ardınca giderse bizi boşacak, yok edecek, başımıza taş yağdıracak kötülüğe işaretler. Şim-di o kara bulut köye geldi gelecek. Kara bir atın üstüne binmiş gelecek. Biz de o atlar gibi evimizden çıkıp, kaçıp dağlara düşeceğiz.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Kahraman anlatıcının bakış açısı
- B) Devrik cümlelere yer verme
- C) Betimlemeden yararlanma
- D) Okuyucuyu bilgilendirme
- E) Öngörüle bulunma

2. Çehov'un "Biroyundatüfektensöz edilmişse oyunun sonun-da o tüfek patlamalıdır." sözü romanda ayrıntıların kullanıl-ması konusunda da bir ölçü olabilir. Romanın 4. sayfasın-da Yusuf'un sağ elinin başparmağı mı kesildi? Bu parmak, Yusuf'un askerliğiyle ilgili olarak 164. sayfada karşımıza çıkar. Sabahattin Ali, Kuyucaklı Yusuf'ta âdeta "Bir ro-manda ayrıntılar nasıl kullanılır?" sorusunun eksiksiz ce-vabını vermektedir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi bu-lunmamaktadır?

- A) Öneri cümlesi
- B) Sözde soru cümlesi
- C) Doğrudan anlatım
- D) Açıklayıcı anlatım
- E) Karşılaştırma

3. Denize bakan bir odada ilk yatışım bu. Dalgaların sıra sıra gelen çarpma sesinde, alışmadığım bir sertlik var. İşini gücünü bitirmiş gibi, çarpıp duruyor çakıllara; kabarıyor, çekiliyor. Kayıkhanesi gibi, dam altına giren deniz sesi. Bu damın altında ben de varım. Kâtip de var. Su yeşili gözleri var kâtipin, o güneş görmemiş, hasta ışığın altın-daki hasta yüzünde bile parlayabilen su yeşili gözleri var. Bir daha dağıldım. Bunun da gözlerinde bir parçam kaldı. Bundan sonra bunu da hesaba katmalıyım. Beni tanıyan-lar arasında bu da olacak. Olmaz ama. Unutur o. Benim tanıdıklarım arasında bu da olacak. Gelmeseydim keşke, hiç gelmeseydim. Tanımayıverir, geçerdim. Şimdi o da var. Parçalarını toplarken, bunun gözlerinde, yeşillerin dibinde kalanını da bulmak, unutmamak gerekecek.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak hangisi söylenemez?

- A) Cansız varlığa insan özelliği kazandırılmıştır.
- B) Duyular arası aktarma yapılmıştır
- C) Fantastik anlatım vardır.
- D) Bilinç akışı tekniğinden faydalanılmıştır.
- E) Benzetmeye yer verilmiştir.

4. Martılara bakmak için rıhtıma geldim. Havada süzülen kuşların seyrine öylesine dalmıştım ki! Havalanıyor, sonra pike yapıp suda yiyecek arıyor ama çabaları boşa gidiyordu. Liman ıssız görünüyordu, su yeşilimtraktı. Pis ve kalın bir yağ tabakası kaplamıştı suyun üzerini. Kabuk bağlamış yüzünde kaldırılıp atılmış çeşit çeşit öteberiler yüzüyordu. Gemi falan yoktu görünürde. Vinçler pas tutmuş, depolar haraptı. Fareler bile rıhtımdaki bu kara yıkıntılarda eğleşmiyordu.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. kişinin ağzından gözlemler aktarılmıştır.
B) Farklı duyulara hitap eden ayrıntılara yer verilmiştir.
C) Amaç - sonuç cümlesine yer verilmiştir.
D) Mekânın anlatımında ayrıntılardan söz edilmiştir.
E) Betimleyici anlatıma yer verilmiştir.

5. Vietnam'da dekorasyondan mutfak aletlerine, mimariden çalgı aletlerine kadar hemen her alanda bambu kullanılıyor. Muasap isimli dansta çiftler, bambu çubuklarının üstünden zıplayarak maharetlerini sergiliyor. Bugün Ho-chi Minh, Can Tho veya Da Nang gibi şehirlerin sokaklarında bambu bisikletler bile görebilirsiniz. Bambunun Vietnam mutfağında da özel bir yere sahip olmasına şaşmamak gerek. Kuru veya konserve bambunun yanı sıra et suyunda kaynatılmış ya da Hindistan cevizi yağında kızartılmış bambuyu Vietnamlılar hayatlarının her anında kullanıyor. Balıkçı ve çiftçileri yağmurdan, güneşten koruyan non la isimli şapka, bambunun günlük hayatta en sık karşılaşılan versiyonu.

Bu parçanın anlatımında hangi anlatım türü ağır basmaktadır?

- A) Öyküleme
B) Açıklama
C) Betimleme
D) Örneklendirme
E) Karşılaştırma

6. Uzaktan eğitim, zamandan ve mekândan tamamen bağımsız bir şekilde öğrencinin ve öğretim üyesinin kampüse gelme zorunluluğu olmaksızın mevcut bilgisayar teknolojileri vasıtası ile tamamen sanal ortamda canlı, görüntülü, sesli olarak derslerin işlendiği, katılımcının istediği zaman bunları tekrar izleyebileceği ve görüntüleyebileceği, günümüz şartlarında eğitim ve öğretimin hızla bilgisayar ortamında geçtiği akılcı, çağdaş, yenilikçi bir eğitim sistemidir. Uzaktan eğitim sisteminde dersler sanal sınıf ortamında gerçekleştiriliyor. Sanal sınıf ortamında gerçekleşen eş zamanlı derslerde akademisyenler, görüntülü ve sesli olarak dersi anlatabiliyor, yazı tahtası kullanabiliyor ve hatta bilgisayarında kayıtlı uygulamaları öğrencilerine gönderebiliyor. Öğrenciler de derse görüntülü ve sesli olarak bağlanabiliyor, ders içerisinde soru sorabiliyor, dosya paylaşımları yapabiliyorlar. Eş zamanlı yapılan dersler kayıt altına alınıyor ve daha sonra tüm öğrenciler, bu kayıtlar sayesinde istedikleri her an o dersi tekrar takip edebiliyor.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Uzaktan eğitim diğer eğitim yöntemleriyle karşılaştırılmıştır.
B) Uzaktan eğitim çeşitli özellikleriyle tanımlanmıştır.
C) Bir sistemin işleyişi hakkında bilgi verilmiştir.
D) Uzaktan eğitimle ilgili olumlu değerlendirmeler yapılmıştır.
E) Ağırlıklı olarak açıklayıcı anlatımdan faydalanılmıştır.

1. Büyüklerimiz şöyle derdi "Bir kahkaha bir kilo pirzola." Rahmetli babaannem de "Allah gülmekten ayırmasın." diye dua eder dururdu. Bir bilimsel araştırmada gülümseme için şu tespit yapılmıştır: "Göz, tüm vücuttaki en hızlı tepki veren organdır. Saniyenin 100'de biri sürede kasılır. Gülümsemek için 17 kas kullanırken, kaş çatmak için 43 kas harekete geçer." Öyle ise ne duruyoruz ki gülmeye ve güldürmeye çalışmak yapacağımız işlerin başında geliyor. Her şeyden önce hayata gülümseyelim. O, bunu hak ediyor çünkü.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Alıntılanmaya yer verilmiştir.
B) Tanık göstermeye başvurulmuştur.
C) Benzetmeden yararlanılmıştır.
D) Sayısal verilerden faydalanılmıştır.
E) Neden sonuç ifadesine başvurulmuştur.

2. Herkesin anlayacağı bir dille, daha da ötesine gideyim herkesin aynı şeyi anlayacağı bir yöntemle yazmalarını tavsiye ederim genç yazarlara. Okuyan, "Acaba şunu mu demek istedi bunu mu?" demesin. Karanlık kelimesinin gecenin sıfatı mı yoksa isim olarak mı kullanıldığını anlamak için bir virgümlü esirgememelerini, başı göğe ermek yerine başı göğe ulaşmak gibi görünüşte aynı anlam dünyasında farklı söylemlerle deyimlerin genetiği ile oynamalarını öğütlerim. Böyle yazmaları durumunda kuşkulu, iki anlamlı söylemlerin de önüne set çekmiş olurlar.

Bu parçaya göre genç yazarların yazılarında olması gereken anlatım özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özgünlük   B) Duruluk   C) Açıklık
D) Akıcılık   E) Yalınlık

3. Birinci Dünya Savaşı'na kadar süren sömürgeler imparatorluğu, Londra'yı müzecilik bakımından dünyanın en zengin merkezlerinden biri durumuna getirmiştir. Londra'da 1753'te kurulan British Museum, Parthenon'un alın kabartmalarından Efes Dianası'na, Asur eserleri koleksiyonundan sayısız Yunan ve Roma heykeline kadar son derece değerli parçaların yanı sıra, 11. yüzyıldan kalma el yazmaları ve Kraliyet Kütüphanesini binlerce metrekairelik muazzam bir yapı içinde sergiler. Yine aynı şehrin bir semti olan Kensington'da, Royal Albert Hall'un hemen arkasında, büyük bir müzeler kompleksi daha yer alır. Bütün dünyanın okul kitaplarından tanıdığı dev dinazor iskeleti, bu kompleks içindeki Tabiat Tarihi Müzesinin muhteşem salonundadır. Bilim ve Teknik Müzesinin büyüleyici atmosferinde James Watt'ın buhar makinasından Sputnik'e, akıl almaz çeşitlilikteki eski saatlerden ilk petrol sondaj makinelerine kadar on binlerce ilgi çekici parça sergilenir.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Tümevarım yöntemi ile İngiliz müzeciliği hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
B) Karşılaştırma yöntemi kullanılarak Londra'daki müzelerin içerikleri kıyaslanmıştır.
C) Tümdengelim yöntemi ile Londra'da müzecilik hakkında bilgilendirme yapılmıştır.
D) Örneklendirme yöntemi ile müze kuruluşunda dikkat edilmesi gerekenler açıklanmıştır.
E) Müzelerin fiziki özellikleri ve içindekiler nesnel bir üslupla dile getirilmiştir.

4. Bülbül, ortalama 16 cm boyunda, serçe iriliğinde ötücü ve göçücü bir kuştur. Genelde görmekten ziyade sesini iştirsiniz. Sıklıkla dalların arasına saklanır. Sırtı kahverengimsi, karnı boz renkli, kuyruğu kestane rengindedir. İlk uçuşta tüyü kanat üstü tüylerinden; dördüncü de ikinciden daha uzun; üst tarafı düz ve hafif kırmızimsı-kahverengi ve kuyruğu oldukça kızıl; kuyrukta lekeler bulunmaz, boyun da grilik görülür. Karnı soluk gri-kirli sarıdır. Siyah gözü vardır ve gözünü çevreleyen beyazımsı bir çember vardır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Açıklama - Betimleme
B) Öyküleme - Betimleme
C) Tanımlama-Açıklama
D) Tanımlama-Betimleme
E) Benzetme-Açıklama

6. Menil Collection'da sergilenen iki mozaik parçasının Türkiye menşeli olabileceğini düşünen Kanadalı mozaik uzmanı Sheila Campbell, bu parçaların fotoğrafını çekerek Kültür Bakanlığı'na gönderdi ve Partenope ile Metiox'un yıllar süren ayrılığını sona erdirecek süreci başlattı. Cymbeline'in gönderdiği fotoğrafları inceleyen Gaziantep Müzesi uzmanları, Menil Collection'da sergilenen mozaiklerin, Belkıs Zeugma' dan kaçırılan mozaikler olduğunu saptayarak durumu Bakanlığa bildirdi. Bu konuda hazırlanan ve bilimsel verilerden oluşan dosyayı, zamanın Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürü Prof. Dr. Engin Özgen tarafından götürüldüğü ABD'de, Menil Collection Bilim Direktörü Bernard Davezac inceledi. 1997'de Gaziantep'e gelen ve müzedeki parça ile getirdiği fotoğrafları karşılaştıran Davezac, kendilerindeki mozağin Belkıs Zeugma mozağının parçası olduğunu kabul etti. Menil Collection Müdürü Paul Winker ve Davezac'ın mozağın verilmesi için, "Sizdeki parçayı bize verin, birleştirip restore edelim, bir süre sergiledikten sonra bütünüyle iade edelim." önerisi Türkiye tarafından kabul edilmedi ve dönüş süreci başladı.

Bu parçanın anlatımıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Öyküleyici anlatımdan yararlanılmıştır.
B) Olumsuz eleştiriye yer verilmiştir.
C) Okuyucu bilgilendirmek amaçlanmıştır.
D) Doğrudan anlatıma yer verilmiştir.
E) Amaç bildiren yargıya yer verilmiştir.

5. Çok yazmadığım doğrudur. Fakat yazdıklarımla çok düşündürdüğümün doğru olduğunu da unutmamak gerekir. Az yazarak bu kadar çok düşündürebilmek de başlı başına bir meziyet değil mi?

Bu sözleri söyleyen bir yazar anlatımın hangi özelliğine vurgu yapmaktadır?

- A) Doğallık
B) Yalınlık
C) Sadelik
D) Yoğunluk
E) Açıklık

1. • Poğaçça, bir tür çörektir. İtalyancada “külde pişmiş küçük hamur işi” anlamına gelen focaccia kelimesinden Türkçeye geçmiştir. Sultan III. Murat döneminden poğaçanın önemli konuklar için hazırlandığı, sofralarda yer aldığı ve bohça olarak adlandırıldığı bilinmektedir.
- Türkiye dışında hiçbir ülkede üretilmeyen simit; susam, un, maya ve pekmezden oluşur. Simidin rengindeki ve lezzetindeki farkın şehirden şehire değişmesi ise “pekmezleme” denilen aşamanın farklı uygulanmasından kaynaklanmaktadır. Pekmezleme, halka hâline getirilip bağlanmış olan simitlerin kaynar pekmezli su içinde bir müddet ön pişirmeye tabi tutulmasıdır.

Bu iki parçada;

- I. Aşamalı bir durumdan söz etme
- II. Nesnel ifadelerle yer verme
- III. Açıklayıcı anlatımdan faydalanma
- IV. Tanımlamadan yararlanma
- V. Öyküleyici anlatımdan faydalanma

ifadelerinden hangileri ortaktır?

- A) I - III - IV   B) I - II - III - IV   C) II - III - IV
D) II - IV - V   E) II - III - IV - V

2. Sonbahar kendini keskin rüzgârlar, bu rüzgârla dallarından koparılıp atılmış sarı yapraklar, dumanlı bacalar, topladıkları elmalar gibi yanakları kıpkırmızı olmuş insanlar şeklinde iyice göstermeye başlamıştı. Köy mü, şehir mi ilk bakışta belli olmayan bu küçük ilçenin tek caddesinde rüzgâr, düşürdüğü yapraklarla yerde de oynamaya devam ediyordu. Bazen bir hortum edasıyla kıvrıp yükseltiyor, bazen hepsini bir yerde topluyor, sonra birden insanı yalayıp ürperten bir üflemeyle tekrar dağıtıyordu. Yaprakların, bu oyundan mutlu oldukları ısıığı andıran kahkahalarından belliydi.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Betimleyici unsurlara ve kişileştirmeye yer verilmiştir.
- B) Çeşitli duyulara ait ayrıntılara yer verilmiştir.
- C) Öyküleyici anlatımdan faydalanılmıştır
- D) Kişisel beğeni ifade eden cümlelere yer verilmiştir.
- E) İnsan dışındaki varlıklara insana ait özellikler yüklenmiştir.

3. Hıçkırık akciğerlerimizin altında yer alan kubbe şeklindeki diyafram kasının istemsizce kasılması sonucu oluşur. Kasılma ile hızlıca akciğerlere doğru çekilen hava, ses tellerinin sert biçimde kapanarak “hık” sesi çıkarmasına sebep olur. Sinir bozucu derecede tekrarlayabilen hıçkırıklarımızın işlevi hakkında net bir veri yok. Ancak, hıçkırmanın anne karnındaki fetüsün beyin gelişimi aşamalarından miras kaldığını öne sürülüyor. Rahimde hıçkırıklar fetüs 9 haftalıkken başlar ve 24. haftaya kadar saatte yaklaşık 8-14 kez tekrarlar. Gebeliğin sonraki aşamalarında hıçkırıklar azalsa da doğum sonrasında da devam eder. Özellikle erken doğanlarda hıçkırık daha fazladır. Prematüre bebekler günün yaklaşık 15 dakikasını hıçkırarak geçirir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Kanıtlayıcı anlatım
- B) Açıklayıcı anlatım
- C) Tartışmacı anlatım
- D) Öyküleyici anlatım
- E) Betimleyici anlatım

4. Bu kadar çok akıllı cihazın olduğu bir dünyada artık şehirlerin de akıllı hâle gelmesi gerekiyor. Japonya’da sıfırdan inşa edilmesi planlanan akıllı şehirde evlerden sokaklara, trafikten kullanılan cihazlara her şey yeni teknolojilerle donatılacak. Yaklaşık 700 dönümlük bir araziye kurulacak şehir için çalışmalar gelecek yıl başlayacak. Woven City adı verilen şehir, yaşayan bir laboratuvar olarak tanımlanıyor. Otonom araçların, akıllı evlerin, robotların ve yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılacağı şehirde ilk aşamada 2000 kişinin yaşaması hedefleniyor.

Bu parçanın anlatımında;

- I. İhtimal bildiren yargıya yer verme
- II. Tartışmacı anlatımdan faydalanma
- III. Açıklayıcı anlatımdan faydalanma
- IV. Bir planlama hakkında bilgi verme

yargılarından hangileri yoktur?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve II
D) I, II, IV   E) I ve IV

5. Refik Halid Karay'ın öyküleri, "Maupassant tarzı" da denen olay öyküsü türündedir. Bu öykülerde kahramanların psikolojik dünyasına, olaylar karşısındaki tutumuna pek değinilmez. Olaylar sadece dış görünüşleriyle verilir.

Bu parçada verilen bilgilerden hareketle, aşağıdakilerden hangisinin Refik Halit Karay'ın öykücülüğü ile benzer nitelikler taşımaz?

- A) İki yaşından beri hastaydı. Karnı korkunç bir surette şişmiş, kolları, başı iskelet gibi kurumuştur. Ailesi son derece fakirdi. Evde ondan başka dört çocuk daha vardı. Buna rağmen ilk hastalandığı zaman onu ihmal etmemişler, aylarca Gureba Hastanelerine, dispenserlere, eczanelere, hâsılı, bedava veya ucuz hasta bakılan bütün yerlere taşımışlardı.
- B) Bu ses, bu sessiz sokakta her zaman bir hayat uyardırırdı. Seslenen, gülüşen çocuklarla aralık kapılardan lâkırdıya karışan kadınlar işitirdim. Bilirdim ki Fazlıpaşa yokuşundan kadınlar ve çocuklar, hep bu sesin arkasından koşuyorlar; belki eğleniyorlar belki merhamsız oluyorlar; fakat her halde bu ses sahibini seviyorlar. Kimdir? Merakım, uzun müddet beni yerimden kaldırmayacak kadar tembel kaldı.
- C) Katil Silah sesini duyan mahalleli apartmanın önüne koştu. Sokağın her tarafına yayılan soğuk hava ve barut kokusuna ambulans sireni karışırken polis arabaları da görüldü. Herkes ağzında tükürüğünü biriktirmiş yumrukları sıkılı vaziyette iken elleri kelepçelenmiş katili çıkardılar. Gördükleri karşısında yutkundur mahalleli. Aylardır çığlıklarının eksik olmadığı evden polis eşliğinde çıkarıldı kadın.
- D) Gecenin geleceği, geldiği, indiği, sardığı, gömdüğü, hep birer benzetim olarak söylenebilir; gecenin üzerimize kapanmakta olduğunu, bizi ezeceğini hepimiz gördük. Hangimiz, kaçınılmaz olduğu bilinen şeyler karşısında bile, kendini biraz daha aldatmaktan, bu kaçınılmazdan kaçılabilceği, belki de bu korkulanın başa hiç gelmeyeceği umuduna- bütün boşluğunu bilerek-kapılmak çocukluğunu göstermekten utanç duydum?
- E) Cami avlusuna gelince bir kemerin altına girdi, loş ve serin duvarın dibinde parasını saydı; sonra karşı duvardaki simitçiye bütünletti, biraz da bozuk para kaldı. Yürüdü, kalabalık bir sokağa çıktı; insanların arasına karıştı yeniden. Yorgun ve terli iki hamalın ortasında duran oymalı, yaldızlı büyük bir boy aynasında kendini seyretti: Ceketini yaktı, gömleği parça parçaydı.

6. Artık herkes "Depresyodayım" diyor. Gerçekten de nedir depresyon? Depresyon, temel belirtileri isteksizlik, hayatın zevk alamamak, içinden hiçbir şey gelmemek olan bir hastalık halidir. Hastalık, üzerine basarak söylemek gerekirse bir beyin bozukluğudur. Beynin ön alanlarında, alın ve şakak bölgelerinde ortaya çıkan bir hastalıktır. Depresif bozukluk hem vücudu hem düşünceleri hem de duygu durumunu etkileyebilir. Kişinin yemek yemesinden uyumasına, fiziksel dayanıklılığında sağlıklı düşünce üretebilmesine kadar her şeyini bozabilir. Depresyon, kesinlikle "geçici üzüntü" ile aynı şey değildir. Kimi zaman kendimizi dibe vurmuş gibi hissedebiliriz, bu her zaman depresyonda olduğumuz anlamına gelmez. Depresyonda olan kişiler, kendilerini yalnızca hayatın akışına bırakarak iyileşemeyebilirler. Kendi kendine iyileşme süreci depresyon geçiren hastalarda haftalarca, aylarca, hatta yıllarca sürebilir.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklayıcı anlatıma başvurma
B) Cevabını bildiği soruya yer verme
C) Aşamalı bir durumdan söz etme
D) Tartışmacı anlatımdan yararlanma
E) Tanım cümlesine yer verme

1. Bizim edebiyatımızda da Batılı tiyatro türleriyle bazı açılardan ortak yönleri sahip Karagöz, kukla, orta oyunu, meddah hikâyeleri, köy seyirlik oyunları gibi geleneksel tiyatro türlerimiz vardır. Batılı anlamda tiyatro, edebiyatımıza Tanzimat Dönemi'nde girmiştir. Batılı tarzda ilk tiyatro eserini Şinasi, Şair Evlenmesi oyunu ile vermiş, Namık Kemal'in Vatan Yahut Silistre oyunu da sahnelenen ilk eserimiz olmuştur. Tanzimat Dönemi'nde Ahmet Mithat Efendi, Recaizade Mahmut Ekrem, Abdülhak Hamit Tarhan, Ahmet Vefik Paşa, Güllü Agop gibi sanatçılar tiyatro türünde önemli çalışmalar yapmışlardır. Servetifünun Dönemi'nde yavaş da olsa tiyatro türü gelişimini sürdürmüştür. Fecriati Dönemi'nde geri planda kalan tiyatro, Millî Edebiyat Dönemi'nde ön plana çıkmıştır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklayıcı anlatımdan faydalanma
B) Karşılaştırmadan faydalanma
C) Örneklendirmeye yer verme
D) Sayıp dökmeye yer verme
E) Tanımlamaya yer verme

2. Hece ölçüsü, dizelerdeki hece sayısının eşitliğine dayanır. Bu ölçü İslamiyet Öncesi Türk Edebiyatı'ndan bugüne kadar özellikle halk şiirinde yaygın olarak kullanılmıştır. Bu ölçüde dizeler, hece kalıbına göre oluşturulur. Örneğin 8 heceli bir dizenin kalıbı "sekizli"dir. Buna göre bütün dizeler 8 heceden oluşur. Hece ölçüsüyle oluşturulan şiirlerde dizeler iki ya da daha çok parçaya bölünür. 8'li kalıbı 4+4 ya da 5+3 şeklinde ikiye bölebiliriz. Dizelerin bu bölüm yerlerine "durak" denir. Duraklar belirlenirken kelimeler bölünmez; durak yerleri kelimelerin sonuna getirilir.

Bu parçanın anlatımında;

- I. Karşılaştırma
II. Terimlere yer verme
III. Mecazlı ifadelerle yer verme
IV. Açıklama yoluyla bilgilendirme

ifadelerinden hangileri bulunmamaktadır?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) Yalnız III
E) III ve IV

3. Turist eğlenmek ve dinlenmek ister. Gideceği yerde, rahat bir yatak, temiz bir yemek ve bunları kendisine sunacak güler yüzlü elemanlar arar. Bunlar da gösteriyor ki turizmde tesislerin önemi yadsınamayacak kadar büyüktür. Yalnızca gezmek amacıyla yurda gelen bir turist dahi gecesini güvenle geçirebileceği bir yer arar. Bu isteğini karşılayamayan turist tekrar o yere gider mi? Üstünde bunca uygarlıklar kurulmuş, sonsuz tarihi zenginliklere sahip olan Türkiye'mizin, turizmde gereken seviyeye ulaşmasının sebebi tesis yetersizliği değil midir? Ailenizle bir geziye çıktığınızda, doğa güzelliği görmek uğruna pis yataklarda yatmayı, insanın istediğini bulamadığı bir yerde kalmayı ister misiniz? Turizm için yalnızca doğa güzelliği yetiyorsa neden ülkemiz çeşitli tesisler için milyonları bulan yatırımları yapmıştır?

Bu parçada aşağıdakilerden hangisi ağır basmaktadır?

- A) Betimleyici anlatım
B) Öyküleyici anlatım
C) Tartışmacı anlatım
D) Açıklayıcı anlatım
E) Kanıtlayıcı anlatım

4. Ragıp Hoca'nın alnından terler boşanıyordu, titreyen sesiyle: "Rıfki gelen toplara çok güzel vuruyor fakat arkadaşları ile paslaşmadan pek şahsi oynuyor" dedi. Kalbi hızlı hızlı atıyor. Sanki biri suratına bir şey fırlatacakmış gibi başını yana çevirerek gözlerini kıstı. Çevresindekiler heyecan dolu gözlerle pürdikkat Ragıp Hoca'ya bakıyorlardı. Ragıp Hoca hâlâ yerindeydi. Biri bir alkış başlattı, ötekiler de büyük bir coşkuyla alkışa katıldılar. Ragıp Hoca'nın kurduğu cümle kabul edilmişti.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Doğrudan anlatım
B) Öyküleyici anlatım
C) Farklı duyulara seslenme
D) Karşılaştırma
E) Abartıya yer verme

5. C vitamini, doğada kolayca ulaşılabilecek bir kalkan, güçlü bir zırh adeta. Portakal, limon gibi turunçgillerde ve domates, yeşil biber gibi birçok taze sebze de bulunuyor. Besinler doğrandığında, havayla temas ettiğinde, pişirildiğinde, dondurulduğunda ya da suda bekletildiğinde yapısındaki C vitamini hemen bozulmaya başlıyor. Bu nedenle sebze ve meyveleri taze ve çiğ olarak yemek gerekiyor. Günlük C vitamini gereksinimini karşılamak içinse içinde bu tür meyve ve sebzelerin bulunduğu normal bir öğün yeterli. Her vitaminde olduğu gibi C vitamininin de hem azlığı hem de fazlalığı farklı sorunlara yol açabiliyor.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Açıklayıcı anlatım
B) Öneri cümlesi
C) Benzetme
D) İzlenim kazandırma
E) Neden - sonuç cümlesi

6. Öne bakıyorlar: Çamur, yağmur, karanlık... Şimşek bile çakmayan koyu, değişmez bir karanlık. Arkaya bakıyorlar: Gene öyle bataklıklar, su katmanları, gece... Dinliyorlar: Uzaklarda kabaran derenin yüklü uğultusu ve yakınlarda çamura batıp çıkan ayakların boğuk hışırtısı... Ayşe, beline dolanan ufak kolların ara sıra gevşediğini hissediyor, duruyor. "Uyuma Ali, diyor, uyuma!" Önündeki baş yavaş yavaş dikliğini kaybediyor, dizine doğru eğiliyor: "Uyuma Ali, diyor, uyuma! "Önündeki baş yavaş yavaş dikliğini kaybediyor, dizine doğru eğiliyor: "Uyuma Emine'm, diyor uyuma! "Sonra kucağında kıpırdamalar başlayıp hafif ağlamalar işitince: "Uyu ciğerim, diyor, uyu Osman'ım!

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Tekrarlar yolu ile metne akıcılık kazandırılmıştır.
B) Varlıkların ayırt edici özelliklerine yer verilmiştir.
C) Faklı cümle türlerine yer verilmiştir.
D) Farklı duyulara ait ayrıntılara yer verilmiştir.
E) İlahi bakış açısı ile yazılmıştır.

7. Türkiye'nin ilk uydu yer istasyonu İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Uydu Haberleşme ve Uzaktan Algılama Uygulama ve Araştırma Merkezi (UHUZAM) tarafından, Marmara Denizi'nde ortaya çıkan müsilağ uydu aracılığıyla uzaydan görüntülendi. UHUZAM Marmara Denizi'nde ortaya çıkan müsilağın dağılımını ve yoğun olduğu bölgeleri tespit etmek için çalışma başlattı. Bu kapsamda, Marmara Denizi'ndeki müsilağ dağılımı, Pleiades, Spot 5 ve Spot 6-7 uyduları aracılığıyla görüntülendi. Uzaydan alınan görüntü kayıtlarıyla Marmara Denizi'nde müsilağın alanları tespit edildi. Mart ayından itibaren alınmaya başlanan uydu kayıtlarında, Marmara Denizi'nde müsilağın artış hızı da belirlendi. Müsilağın, Marmara Denizi'nin Kapıdağ Yarımadası'ndan İzmit Körfezi'ne kadar olan doğu bölümünde, 14 Mayıs'ta 25, 19 Mayıs'ta 58 , 24 Mayıs'ta 85 kilometrekarelik alana ulaştığı uydu görüntülerinden tespit edildi. Söz konusu alanda 10 günde 3 kattan daha fazla bir müsilağ artışı olduğu görüldü.

Bu parçanın anlatımında;

- I. Sayısal verilerden yararlanma
II. Tartışmacı anlatım
III. Amaç - sonuç cümlesi
IV. Aşamalı bir durumdan söz etme

ifadelerinden hangileri yoktur?

- A) I ve IV   B) Yalnız II   C) II ve III
D) Yalnız III   E) III ve IV

1. Dar kapısından başka aydınlık girecek hiçbir yeri olmayan dükkânında tek başına, gece gündüz kıvılcımlar saçarak çalışan Koca Ali, tıpkı kafese konmuş terbiyeli bir aslanı çağırıyordu. Uzun boylu, iri pençeli, kalınca pazılı, geniş omuzlu bir pehlivandı. On senedir bu karanlık içinde ham demirden dövdüğü kılıç ve namluları tüm Anadolu'da, tüm Rumeli'de sınır boylarında büyük bir ün kazanmıştı. Hatta İstanbul'da bile yeniçeriler, satın alacakları kama- ların, saldımalarının, yatağanların üstünde "Ali Usta'nın işi" damgasını arıyorlardı. O, çeliğe çifte su vermesini biliyor- du. Uzun kılıçlar değil, yapmış olduğu kısacık bıçaklar bile iki kat olur, kırılmazdı. "Çifte su vermek" sanatının, yalnız ona özgü bir sırrı vardı.

Bu parçanın anlatımında hangi anlatım tekniklerinden faydalanılmıştır?

- A) Öyküleme – Betimleme
B) Betimleme – Açıklama
C) Açıklama – Öyküleme
D) Kanıtlama – Öyküleme
E) Betimleme – Tartışma

2. Ağaçların bile sıhhatine imrenerek yürürdüm. Ben de onların arasındaydım ve onların arasında büyüğüm de yoktu. Yalnız bende meçhul bir hastalık vardı, sekiz ya- şımdan beri çekiyordum. Ben de o muayene odasının ve nice muayene odalarının önünde senelerce bekledim. Benim yanımda büyüğüm de yoktu. Yalnız başıma demir parmaklıklı kapıdan içeriye girerdim, dokuzuncu hariciye koğuşuna doğru ağaçların bile sıhhatine imrenerek yü- rürdüm. O dehlize girerdim ve yalnız başıma bir köşeye ilişirdim, kıvılcımdamazdım, susardım, beklerdim, korkudan büzülürdüm, rengimin uçtuğunu hissederdim.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Özetleme tekniği kullanılmıştır.
B) Kahramanın psikolojik durumu ile ilgili bilgilendirme yapılmıştır.
C) Varlıkların ayırt edici özellikleri yoluyla izlenim kazan- dırılmıştır.
D) Olay ve düşünceler 1. kişinin anlatımı ile okuyucuya aktarılmıştır.
E) Değişik yapıda cümlelere yer verilmiştir.

3. Güzellik ve zevkle ilgilenen sanatlara güzel sanatlar, sanat ürünlerini meydana getiren kişiye de sanatçı denir. Sana- tın en temel amacı güzele ulaşmak ve güzeli yansıtmak- tır. Güzeli sanatlar, sınıflandırma ölçütleri sonucuna göre fonetik sanatlar, plastik sanatlar ve ritmik sanatlar olarak sıralanır. Fonetik sanatlardan biri olan edebiyat; duygu, düşünce, istek ve hayallerin kelimelerle yazılı ya da sözlü olarak güzel ve etkili bir şekilde anlatma sanatıdır. Edebi- yatın malzemesi dildir. Edebiyat diğer sanat dallarından, kullandığı malzeme, üslup, yöntem ve teknikler ile ortaya çıkan yapısal ve içerikle ilgili hususlarla ayrılır.

Bu parçanın anlatımında aşağıdakilerden hangisine yer verilmemiştir?

- A) Tanımlama
B) Tartışma
C) Karşılaştırma
D) Örneklendirme
E) Açıklama

4. Balo gecesi geldi çattı. Madame Louisel büyük sükse yaptı. Şıklığı, zarafeti, gülümseyişi ve neşesiyle oradaki hanımların hepsinden daha hoştu. Sabaha karşı dörtte balodan ayrıldı. Kocasını ise eşleri balonun keyfini çıkartan üç adamla birlikte kuytu bir salonda uyukluyordu. Kocasını kadının omuzlarına şalını attı, alelade, balodaki giysiyle tam bir tezat olan bir şaldı, kadın bunu fark edip vücutla- rını pahalı kürklere saran diğer kadınlar görmeden hemen oradan kaçmak istedi. Kocasını "Bekle biraz, üşüteceksin, fayton çağırırım." diye onu durdurdu. Fayton onları Rue de Martrys'teki evlerine götürdü, üzgün üzgün dairelerine çıktılar, kadın için her şey bitmişti, adama gelince ertesi sabah onda bakanlıkta olması gerektiğini düşünüyordu. Kadın bir kez daha güzelliğine bakmak için şalını atıp ay- nanın önüne geçti. Fakat aniden bir çığlık attı, gerdanlık boynunda yoktu.

Bu parçanın anlatımı ile ilgili;

- I. Öyküleyici anlatıma yer verilmiştir.
II. Gözlemci anlatıcının bakış açısı ile oluşturulmuştur.
III. Deyim kullanılmıştır.

yargılarından hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
B) I - II
C) I - III
D) II - III
E) I - II - III

